

Det Centrale

Om det centrale i evangelisk-luthersk kristendom

Meningen med dette dokument er at lave en kort og forståelig indføring i kristendommen.

Jeg har været skræmt over hvor lidt kristne (inklusive mig selv) egentligt ved om det centrale i kristendommen, og har derfor valgt at lave en kort og, forhåbentlig, forståelig indføring.

Målgruppen for dokumentet er altså kristne, hvilket også ses i sprogbrugen.

Der er to forudsætninger for dette hæfte:

- Biblen er Guds ord, skrevet af mange mennesker, men inspireret af Gud.
- Der er to udgange på livet - himmel og helvede – også kaldet frelse og fortabelse.

Hæftet svarer cirka til 15 sider.

Jeg citerer ofte Luther i dette dokument, det gør jeg ikke fordi Luther er en autoritet på højde med biblen. Jeg gør det fordi, Luther tit har sagt tingene på en klar og god måde, så i stedet for at omformulerer hvad Luther har sagt kan jeg ligeså godt citere ham.

Jeg citerer nogle gange Philip Melanchthon.

Philip Melanchthon, var en af Luthers trosfæller og gode venner, om Melanchthons troslære har Luther sagt noget i retningen af ”Den er så god at jeg ikke vil skrive en selv”. (Melanchthon var blandt andet manden bag den augsburgske bekendelse.)

Indholdsfortegnelse

1 Loven.....	3
2 Arvesynd og forsoning (Rom. 3,23).....	4
2.1 Arvesynd (det repræsentative overhoved)(Sl. 51,7).....	4
2.2 Forsoning.....	4
Hvad er forsoning?.....	4
Hvorfor er der brug for forsoning?.....	5
Hvorfor gælder forsoningen ikke alle mennesker?.....	5
Hvordan kommer forsoningen til at gælde mig?.....	5
3 Retfærdiggørelse.....	7
3.1 Det salige bytte.....	7
3.2 Troen.....	8
4 Tilregning.....	8
5 Var det retfærdigt at Gud valgte at straffe Jesus?.....	9
6 Helliggørelse.....	9
6.1 Træet og frugterne.....	10
6.2 Hvorfor Adam og Eva gjorde gode gerninger.....	10
6.3 Ånden og kødet.....	10
7 Den kristne frihed.....	11
8 Sakramenterne.....	11
8.1 Dåben.....	11
8.2 Nadveren.....	12
9 Bøn.....	12
9.1 Hvorfor bede?.....	12
9.2 Nytter det at bede?.....	12
10 Forudbestemmelse.....	12
10.1 Forudbestemmelse til frelse.....	12
10.2 Forudbestemmelse til fortabelse.....	13
11 Hvad der ikke er centralt.....	13
12 Gode bøger.....	14

1 Loven

Loven er først og fremmest de ti bud (2. Mos. 20, 1- 18), men også budene generelt i det gamle testamente (Matt. 22, 34 - 40).

Mange tror at kristendommen handler om at overholde disse bud og gøre sig fortjent til at komme i himlen.

Det er ikke sandt.

Endvidere tror mange at kristendommen handler om at være god mod sin næste. Det er tildels også rigtigt, men er ikke noget af det centrale.

Ingen der ærligt og redeligt har læst loven er i stand til at sige sig selv at han kan overholde loven.

Altså overholde de ti bud, og dermed også elske sin næste som sig selv.

Dette styrkes af Jesu udtalelse i Matt. 5, 22 :”Men jeg siger jer: Enhver, som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig af domstolen; den, der siger: Raka! til sin broder, skal kendes skyldig af Det store Råd; den, der siger: Tåbel! skal dømmes til Helvedes ild”

Det er klart i det nye testamente at Jesus ikke regner det for muligt at frelses gennem budene, og netop derfor banede han en anden vej, det er det centrale i kristendommen handler om.

Fra Luthers ”Den kristne frihed”:

”For du ser nemlig, at det alene er den, der opfylder det første bud, hvori det påbydes, at vi skal ære Gud. Selv om du fra top til tå var fuld af bare gode gerninger, så var du alligevel ikke retfærdig og gav ikke Gud nogen ære, og altså opfyldte du ikke det første bud. Man kan ikke ære Gud uden at tilskrive ham sandhed og alt godt, for sådan er han virkelig. Men det gør de gode gerninger ikke. Det gør alene troen.”

Troen er bundløs afhængig af Gud, det er gernings retfærdigheden ikke!

Altså har man ved gernings retfærdigheden brudt det første bud, om at ære Gud.

Ønsker du at blive frelst lidt efter loven. Så skal du opfylde det hele.

Gal. 3, 10 ”For alle de, som har lovgerninger, er under forbandelse, for der står skrevet:

»Forbandet være enhver, som ikke bliver ved alt det, som står skrevet i lovbogen, og følger det.« ”

Gal. 3, 12b ”»Den, der holder budene, skal leve ved dem.«”

Lovens formål er at drive folk til Jesus

Gal. 3, 22 ”Men Skriften har indesluttet alt under synd, for at løftet ved tro på Jesus Kristus kunne gives dem, som tror.”

Det har aldrig været meningen at nogen skulle frelses ved loven!!!

Det har derimod altid været meningen at loven skulle drive os til Jesus og hans retfærdighed.

2 Arvesynd og forsoning (Rom. 3,23)

2.1 Arvesynd (det repræsentative overhoved)(Sl. 51,7)

”Den synd, hvorved alle er underlagt døden.”

Arvesynd er to ting:

- Det at vi alle er syndere, dette arver vi gennem det at vi er mennesker.
- Det at vi tilregnes Adams synd.

Fra **Philip Melanchthons troselære**

”Arvesynd er en medfødt tilbøjelighed og en levende, stærk drift, som drager os til at synde, og som fra Adam har forplantet sig til alle hans efterkommere”

Ef 2, 3: *”Vi var af natur vredens børn ligesom de andre.”*

Salme 51, 7: *”I skyld har jeg været, fra jeg blev født, i synd, fra min mor undfangede mig.”*

Arvesynd er endvidere også det at vi tilregnes Adams synd. Mere om tilregning senere.

Afskriver man at vi arver Adam's synd, fraskriver man sig også at vi arver Kristi

retfærdighed. Dette er meget svært og er noget jeg heller ikke selv er blevet helt færdig med.

2.2 Forsoning

Hvad er forsoning?

Der er egentlig ikke så meget at sige om forsoningen, bare at alt er gjort parat for os, det er det forsoningen handler om.

1. Joh. 2,2: *”han er et sonoffer for vore synder, og ikke blot for vore, men for hele verdens synder.”*

Kol. 1, 21-22 *”Også jer, som før var fremmede og fjendske af sind med jeres onde gerninger, har Gud nu forsonet med sig ved Kristi legemlige død, for at føre jer frem som hellige og lydefrie og uangribelige for sit ansigt”*

1. Joh. 4,10 *”Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at han har elsket os og sendt sin søn som et sonoffer for vore synder.”*

Hebr. 2, 17 *”Derfor måtte han i ét og alt blive som sine brødre for over for Gud at blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst, der kunne sone folkets synder.”*

2. Kor. 5, 18 – 19 *”Men alt dette skyldes Gud, som forligte os med sig selv ved Kristus og gav os forligelsens tjeneste, **v19** for det var Gud, der i Kristus forligte verden med sig selv og ikke tilregnede dem deres overtrædelser, men betroede os ordet om forligelsen.”*

Kol. 1, 20 *”For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig **v20** og ved ham at forsoner alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset.”*

Sonoffer før Jesus:

2. Mos 12, 21- 26 **v21** *Så tilkaldte Moses alle Israels ældste og sagde til dem: »Gå ud og*

*hent småkvæg til jeres familier, og slagt påskelammet! **v22** Tag så et bundt isop, dyp det i blodet i skålen, og stryg noget af blodet fra skålen på overliggeren og på de to dørstolper.*

*Ingen af jer må gå ud af sit hus, før det bliver morgen. **v23** Når Herren går gennem Egypten for at slå dem ned og ser blodet på overliggeren og de to dørstolper, vil Herren springe den dør over. Han vil ikke lade ødelæggeren gå ind i jeres huse og slå jer ned.*

v24 *Dette skal I overholde som en forordning for jer og jeres børn til evig tid. **v25** Når I kommer til det land, Herren vil give jer, sådan som han har lovet, skal I overholde denne skik. **v26** Og når jeres børn spørger, hvad det er for en skik, I har, **v27** skal I svare: Det er påskeoffer for Herren, fordi han i Egypten sprang israelitternes huse over, da han slog egypterne ned, men skåned vores huse.« Og folket bøjede sig dybt.”*

Som slangen i ørkenen var hængt op på stangen, og alt israelitterne skulle gøre var at kigge på den. Sådan også med Jesus han er død og opstået, så alt du skal gøre er at se på ham.

Altså sætte din tillid til at han kan fri dig ud.

Forsoningen på korset er altså grundlaget for at et menneske kan blive frelst, for at du kan blive frelst, alt er parat til at du siger ”ja!”.

Hvorfor er der brug for forsoning?

Gud ønsker at være sammen med mennesker, det var jo derfor han skabte os.

Men vi er jo syndere, og Gud kan ikke tåle synd. Gud er retfærdig - retfærdighed og synd er som vand og olie, de kan ikke blandes (vis flasken).

Forsoningen er altså noget Gud af sin egen frie vilje og kærlighed gør for os, fordi Han ønsker at være sammen med os.

Men for at Gud kan være sammen med os må vi være rene. Det kan vi bare ikke være af os selv.

Så synden der er i os må straffes. Men skal vi have den straf der følger med synden må vi dø. Med vore handlinger har vi afvist at være sammen med Gud, vi har faktisk så at sige afvist at Gud er til.

Som vi skal høre om lidt, kan Gud ikke tvinge nogen til at være sammen med sig...

Men Gud ønsker at være sammen med os, det var derfor han skabte os!

Altså må synden betales af en anden en mig, en som kan bære synden uden at knække.

Som vi hørte er Gud retfærdig, han er faktisk uendelig retfærdig, indbegrebet af retfærdighed.

Gud kan bære synden, derfor måtte han blive menneske og bære synden.

Så når synden lægges på Jesus, der jo er Gud, så er den sonet, så er den væk fordi den opluges i Jesu uendelige retfærdighed!

Nu er alt klart, du skal bare tage imod.

Forsoningen er altså ikke ligesom to mennesker der bliver enige om at nu ligger vi fjendskabet bag os og starter forfra, nej gælden er betalt.

Hvorfor gælder forsoningen ikke alle mennesker?

Man kan undre sig over hvorfor Gud ikke vælger at alle mennesker skal i himlen når de dør, det er noget der har anfæget mange mennesker...

En der alle dage afviser at Gud findes og ikke vil have med Ham at gøre kan man ikke tvinge til at være sammen med Gud i en evighed. Det ville ikke være kærlighed men voldtægt.

Har du set ”Bruce the almighty” med Jim Carrey?

Den handler om en mand der i en periode får al magt over hans kvarter i byen.

Han får magten fordi han ikke mener at Gud gør det godt nok, her får han så chancen for at prøve om han kan gøre det bedre.

Der sker det at hans kæreste faktisk går fra ham mens han er almægtig. Men Bruce er vandt til at han bare kan sige at noget skal ske og så sker det så han siger bare: ”elsk mig” - men det sker ikke for hans kæreste har sin egen fri vilje og kan selv vælge om hun vil elske ham eller ej.

Bruce tager hen til Gud og klager sig over at han ikke kan få sin kæreste igen, hertil svarer Gud: ”Welcome to my world – velkommen i min verden”.

Som du kan se kan Gud ikke tvinge nogen til at være sammen med sig i en evighed, det ville være voldtægt.

Der er ingen tvivl om at det er Guds store smerte at ikke alle mennesker ønsker at være sammen med ham, men her må selv en almægtig lade mennesket råde.

Hvordan kommer forsoningen til at gælde mig?

Alt der skal til er tro og tillid til at forsoningen også kan komme til at gælde dig.

Gal. 3, 5-6 ”Han, der giver jer Ånden og gør undergerninger iblandt jer – gør han det, fordi I gjorde lovgerninger, eller fordi I hørte i tro?”

v6 *Det er som med Abraham: »Han troede Gud, og det blev regnet ham til retfærdighed.«* ”

Arvesynden er noget vi aktivt gør og forsoningen er noget der passivt gøres for os, altså noget vi ikke selv gør noget for.

Sådan er det også med det at forsoningen komme til at gælde mig, det kaldes retfærdiggørelse af tro.

Jeg tror og det regnes mig til retfærdighed.

Ef. 2, 8 ”*For af den nåde er I frelst ved tro. Og det skyldes ikke jer selv, gaven er Guds.* ”

Vi ser her at det skyldes ikke os selv, det vil sige det er heller ikke sådan at vi yder en så hellig og flot tro at Gud godt kan bruge den og dermed regner os den til retfærdighed.

Nej Gud giver os troen.

Det gør Han i dåben hvor vi får helligånden.

1 Kor 12,3 :”*Derfor vil jeg gøre jer bekendt med, at ingen, som taler ved Guds ånd, kan sige: Forbandet er Jesus! og ingen kan sige: Jesus er Herre! undtagen ved Helligånden.*”

3 Retfærdiggørelse

Det at vi tilregnes Kristi retfærdighed ved troen.

I **Rom 1, 7** står der :”*For i det åbenbares Guds retfærdighed af tro til tro – som der står skrevet: »Den retfærdige skal leve af tro.«*”

Det var dette der anfægtede Luther og fremprovokerede reformationen.

Nemlig dette at biblen kræver total retfærdighed af os. Luther opdagede selv, hvad vi har beskrevet i afsnittet om loven at han ikke kunne blive retfærdig ved egen kraft.

Derefter fordybede Luther sig i dette, det er hvad vi nu skal se lidt på.

3.1 Det salige bytte

Luther taler om noget der hedder ”Det salige bytte”

Det kan godt være at salig er et så gammeldags ord at jeg lige er nødt til at forklare det kort:

Ordet salig betyder en uendelig lykkelig tilstand.

Når vi tror bliver vores sjæl forenet med Jesus. Som en brud bliver forenet med sin brudgom.

Kristus og den troende sjæl bliver forenet, vi bliver til ét legeme.

Ligesom man naturligt i Danmark får fælleseje, når man bliver gift, bliver der også oprettet fælleseje, i dette ægteskab mellem sjælen og Kristus.

Fælleseje betyder at alt mit er dit og alt dit er mit i et ægteskab.

Hvad Kristus har det bliver mit.

Hvad jeg har det bliver Kristi ejendom.

Jesus har al godt - al frelse. Han ejer himlen.

Det bliver den troendes ejendom.

Jeg ejer al last og synd.

Det er nu at fællesejet træder i kraft.

Der sker et saligt bytte – altså et uendeligt lykkeligt bytte.

Kristus er både Gud og menneske, han har aldrig syndet, og hans retfærdighed er uovervindelig, evig og almægtig.

Ved *troen, som er vielsesring*, gør Kristus vores synd til sin egen og handler fuldstændig, som havde han selv begået den.

Men når synden bliver til Jesu synd, da må den opsluges og tilintetgøres, for Jesu retfærdighed er større end al synd.

Således bliver sjælen da løst og fri fra alle sine synder alene for vielsesringens skyld, det vil sige for troens skyld, og får skænket sin brudgoms evige retfærdighed.

Luther:

”Er det nu ikke et herligt bryllup, når den rige, ædle, retfærdige brudgom, tager den elendige, foragtede, onde prostituerede til ægte og befrier hende fra alt ondt og smykker hende med alt godt? Så er det ikke længere muligt, at hendes synder fordømmer hende, for de ligger nu på Kristus, og i ham er de overvundet. Således har hun en overvældende retfærdighed i sin brudgom, så hun nu igen kan bestå mod al synd, selv om den stadig

hænger fast ved hende. Paulus siger derom i 1 Kor 15, 57: ”Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!” I denne sejr er døden opslugt sammen med synden.”

Her er virkelig tale om fælleseje ! :-)

Måske undre du dig over at jeg hele tiden skriver om sjælen.

Men det er vigtigt at forstå at dette sker med sjælen – overfor Gud.

I denne verden bliver vi i kødet og forbliver at være syndere.

3.2 Troen

Det er altså troen, der virker at vi regnes for retfærdige. Derfor vil vi se lidt på hvad troen er for noget.

Troen er ikke en gerning **Rom.4,6** ”Sådan priser David også det menneske saligt, som Gud tilregner retfærdighed uden gerninger”

Gal. 2, 16 ”Men fordi vi ved, at et menneske ikke gøres retfærdigt af lovgerninger, men kun ved tro på Jesus Kristus, har også vi sat vores lid til Kristus Jesus for at gøres retfærdige af tro på Kristus og ikke af lovgerninger. For af lovgerninger vil intet menneske blive retfærdigt. ”

Er troen en sædelig religiøs-moralsk tilstand eller akt som behager Gud?

Rom 4,3 ”For hvad siger Skriften? »Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til retfærdighed.«”.

Det er ikke troens kvalitet/kvantitet., men troens genstand, det kommer an på.

Rom. 10,4 ”For Kristus er enden på loven til retfærdighed for enhver, som tror.”

Gud regner ikke troen som retfærdighed, men til retfærdighed.

Es. 61,10. ”Jeg fryder mig over Herren, min sjæl jubler over min Gud.

For han har klædt mig i frelsens klæder og hyllet mig i retfærdighedens kappe, som en brudgom sætter sin turban, og som bruden fæster sine smykker.”

Frelsen er noget vi ikklædes – ikke noget vi har gjort os fortjente til ved en god tro.

Det er vigtigt at forstå dette fuldt ud. Jesus har fuldt og helt opfyldt loven.

Troen er ”et synderknust hjertes tilflugt til Gud” ikke en ”lydig tillid og underkastelse”, det er netop dette ord *underkastelse*, der er anstødeligt i denne sammenhæng.

Troen er alltså ikke en sædelig religiøs-moralsk tilstand eller akt som behager Gud. Men en tilflugt til Gud.

Jesus har opfyldt HELE loven, der er ingen vej til frelse gennem lov, heller ikke gennem en lovmæssig tro – **retfærdiggørelsen kan kun modtages som en gave.**

Troen er ikke en slags lov-handling.

Troen er ikke en slags lov-handling.

Det betyder også at ligegyldigt, hvor ringe din tro er, så gælder den dig til retfærdighed.

Joh. 6,29 ”svarede dem: »Guds gerning er den, at I tror på ham, han har udsendt.”

Mark 16, 16 ”Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes.”

Luther om troen i ”Den kristne frihed”:

”Derfor er det en farlig, uklar tale, når man lærer mennesker at opfylde Guds bud med gerninger. Opfyldelsen må ske ved troen, forud for alle gerninger, og gerningerne må følge af denne opfyldelse. ”

endvidere:

”Troen er nemlig opfyldelsen af alle bud, så man ikke behøver andet for at være retfærdig og from.”

Luther om troen:

”Den er som en værdiløs ring, der griber om en kostbar perle (Jesus), der tilfører den værdi (tilregning).Det er stenen alene som gør ringen værdifuld”

Altså selvom stenen kun lige hænger ved, og er ved at falde af, så hænger den der endnu... :-/

Rom 10, 10: ”Med hjertet tror man til retfærdighed.”

4 Tilregning

Læs gerne hele **Rom. 4**, dette kapitel nævner tilregning mange gange.

Det er den måde Gud handler på i forsoning og retfærdiggørelse.
For det første så er det altså Gud, der gør noget.
For det andet så *handler* Gud, det vil sige der sker virkelig noget.
Det her er nøglen til det ”sande lys” over forsoning og retfærdiggørelse.

Es. 53,12 ”Derfor giver jeg ham del med de store,
med de mægtige deler han bytte,
fordi han hengav sit liv til døden
og blev regnet blandt lovbrydere.
Men han bar de manges synd
og trådte i stedet for syndere.”

Luk 22,37 Jesus henviser selv til dette sted.

1.Pet. 2,24 ”på sit legeme bar han selv vore synder op på korset, for at vi, døde fra synden,
skal leve for retfærdigheden. Ved hans sår blev I helbredt.”

Jesus bar vore synder, de blev altså overført til Jesus – tilregnet Jesus.

3 Mos 16, 21 - 22 Israels synder blev overført til bukken. Her indfører Gud ”Moralsk

stedfortrædelse” - altså tilregning. Bukken var et forbillede på Jesus.

Tilregning er ikke et narrespil, Gud ser ikke synderens hjerte med farvede briller. Det er ikke som om, vi er syndfrie. Nej vores synd er overført til Jesus, det sker reelt, når vi tror.

Gud ser ikke over synden - Nej, Han tilregner retfærdighed.

Det kan ikke siges nok: Dette er noget der sker helt rigtigt – Gud handler.

At vore synder blev tilregnet Jesus var en tilregnet årsag, men den havde en virkelig følge.

Jesus døde virkelig, det er vor vor forsonings ankergrund – Jesu død er vor forsoning vort frihedsbrev – det viser at tilregningen er virkelig. 1. Pet 4, 8 ”kærlighed skjuler mange synder”

Es. 43, 25 ”Det er mig, kun mig, der sletter dine overtrædelser, for min egen skyld husker jeg ikke på dine synder”

5 Var det retfærdigt at Gud valgte at straffe Jesus?

Hvis Gud havde valgt en mand, der var god og retfærdig og havde straffet ham for synder han ikke havde begået, da havde det været uretfærdigt.

Rom. 8,3 ”Han sendte sin egen søn i syndigt køds lighed og for syndens skyld og fordømte dermed synden i kødet”

Gud sendte altså sin egen søn, dermed var Jesus altså et menneske, men også Gud. Gud bar altså selv straffen.

Dette er altså forsoningens hemmelighed, Gud tilregner sig selv synden, dette er ikke uretfærdigt.

Det er evig og selvhengivende kærlighed!!!

6 Helliggørelse

Mange tror at helliggørelse handler om at få flere og flere åndelige oplevelser og gøre flere gode gerninger.

Dette er ikke biblens billede af helliggørelse.

Helliggørelsen er ikke en del af evangeliet. Helliggørelse er Guds ånds frugt af evangeliets ord.

Helliggørelsen er ikke til for mennesket, for styrkelse af dets selvværd eller åndelige sikkerhed eller ligende.

Helliggørelsen er til for Guds ære og næstens gavn.

Gal. 3,1-5 ”Uforstandige galatere! Hvem har forhekset jer? Jesus Kristus er dog blevet aftegnet for øjnene af jer som den korsfæstede. **v2** Dette ene vil jeg have at vide af jer: Fik I Ånden ved at gøre lovgerninger eller ved at høre i tro? **v3** Er I så uforstandige? I begyndte dog i Ånden, vil I nu ende i kødelighed? **v4** Er alt det sket med jer til ingen nytte – hvis det da virkelig var til ingen nytte? **v5** Han, der giver jer Ånden og gør undergerninger blandt jer – gør han det, fordi I gjorde lovgerninger, eller fordi I hørte i tro?”

Talen om helliggørelse kan let blive meget farlig, for man kan let komme til at tale om helliggørelsen som et frelsesmiddel.

Altså som om man kan blive frelst gennem loven.

Loven taler ikke om vore muligheder, men derimod om vore tabte muligheder.

Dermed er vi ene og alene afhængige af Jesu død på korset som eneste frelsesmulighed!

Det er lovens eneste formål at vise at jeg kommer til kort og kun har én chance!

At blive helliggjort betyder ikke at arvesynden i mig svinder hen og bliver til intet, det betyder at jeg knyttes tættere og tættere til Jesus. At det går op for mig at jeg bliver ved med at have arvesynden i mit liv og aldrig slipper af med den. Dermed må jeg indse at jeg bare har brug for Jesus.

”simul justus et peccator”

Dette er latinsk og betyder ”På én gang retfærdig og synder”, dette er netop en kristens livsvilkår her i verden. Jeg er gjort retfærdig indadtil og overfor Gud. Men i mine lemmer ser jeg stadig at jeg er en synder.

I romerbrevet kapitel 6. skriver Paulus at vi er levende for Gud men død for verden/synden. Dette er ikke noget vi skal efterstræbe – det er noget vi allerede er!!

Retfærdiggørelse og helliggørelse

Det er vigtigt at skelne mellem helliggørelse og retfærdiggørelse, skal helliggørelse komme før retfærdiggørelse, bliver der tale om ”indgydt nåde (kraft visse steder)” ikke om retfærdiggørelse. Den guddommelige handle måde i himlen skiftes ud med en gudgivet nåde og kraft proces i vort hjerte (jf. dåbssyn), dette er ikke rigtigt.

Nogle kirker har det syn på denne sag at Gud helliggør et menneske, og at mennesket dermed er i stand til at blive retfærdigt ved gerninger. Jeg har vist citeret nok bibeltekster til at det er forståeligt at dette ikke er bibelsk tale (ellers så læs **Gal. 2,16**).

Gud indgyder renhed og retfærdighed i vore hjerter, men ikke som en betingelse for vor retfærdiggørelse. Nej det er som en følge af vores retfærdiggørelse, dermed er det noget vi får, og altså ikke noget vi kan være stolte af.

1.Joh. 4, 19 ”Vi elsker, fordi han elskede os først.”

”Vores kærlighed kan kun blive en genkærlighed, men denne genkærlighed, der opstår når Guds kærlighed til os åbenbares i Jesu forsoning på Golgata, er opfyldelsen af det første bud ”(Olav Valen-Sendstad, ordet og troen s.62)

Gal 5, 24 ”De, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet sammen med

lidenskaberne og begæringerne.”

Luther i den kristne frihed:

”Men disse gerninger må ikke ske med den hensigt, at mennesket derved skulle blive retfærdigt for Gud. For troen tåler ikke denne falske hensigt. Troen er og skal være den eneste retfærdighed for Gud. Gerningerne skal kun gøres i den hensigt, at legemet skal blive lydigt og rensat for sine onde lyster, og at øjet kun ser på de onde lyster for at drive

dem ud. Fordi sjælen er ren ved troen og elsker Gud, ønsker den, at alt andet også skal være rent. ”

6.2 Træet og frugterne

Jesus taler selv et sted om træet og dets frugter (**Luk. 6, 43 – 45 og Joh. 15, 1 - 8**). Han taler om at et godt træ bærer gode frugter og et dårligt træ bærer dårlige frugter.

Frugterne gør altså ikke træet godt eller dårligt.

Træet gør frugterne gode eller dårlige.

Træet er vores tro, frugterne er gerningerne – også dem der nævnes i denne lignelse.

Altså du skal ikke begynde ved gerningerne – som Jesus også lærer os.

Begynd ved troen altså troens genstand – det man tror på skal være Jesus.

Så skal gerningerne nok komme.

Det kaldes helliggørelse.

Det er vigtigt dette her mange kristne er faret vild på dette punkt og har troet, at var deres gerninger ikke som de skulle være måtte de arbejde på dem for at blive gode kristne.

Sådan er det ikke!

Er dine gerninger ikke som de skal være skal du arbejde med at få sat troens genstand på plads.

Altså få Jesus på den rette plads – nemlig som ham der er din eneste udvej og din eneste vej til at *blive* gjort retfærdig.

Tænk evt. på dette billede:

En frugtaver har problemer med dårlige pærer på sine træer, for at få bedre pærer går han i gang med en klud og pudser alle pærer i frugtplantagen :-)

Det betyder ikke at vi ikke skal arbejde med vores gerninger og bare lade stå til, men at vore gerninger ikke er en frelsesbetingelse.

6.3 Hvorfor Adam og Eva gjorde gode gerninger

Hvorfor gjorde Adam og Eva gode gerninger.

De gjorde det ikke for at blive retfærdige, de gjorde det for at ære Gud.

Ligesom Adam og Eva var i en tilstand af retfærdighed, er en kristen det også ved tilregning.

Ligesom Adam og Eva ikke gjorde gode ting for at blive retfærdige (det var de jo allerede) så gør en kristen helle ikke gode gerninger, for at blive retfærdig – en

kristen er jo allerede gjort retfærdig.

En kristen ønsker at ære Gud, og at henvise andre til den frigørende kristne tro.

6.4 Ånden og kødet

Så længe vi lever i denne verden er vi stadig under kødet. Dvs. at selvom vi helliggøres så synder vi stadig, det vil dog blive mindre.

Det kan være svært for en kristen at ”måle” sin helliggørelse, både fordi man måske gør fremskridt på ét punkt og tilbageskridt på et andet. Men også fordi man selv vil få mere fokus på sin egen synd, som man kommer tættere på Gud.

Det er på dette punkt at Satan virkelig vil sætte ind, kan han få dig overbevist om at når du sådan stadig er en synder, så er du vist ikke en rigtig kristen, så er han godt på vej til at vinde. Men det er her du må sige at du er stadig en retfærdig, for Gud har gjort dig retfærdig, og så har Satan ikke længere noget at gøre hos dig.

Det er svært for samtidig må dette ikke blive en sovepude, vi må arbejde med os selv på

dette punkt – ikke for at blive gjort retfærdige, men fordi vi ønsker at gengælde Guds kærlighed og ære Ham.

Med kødet menes her den medfødte syndige menneskenatur.

Med ånden menes her den nye natur man modtager i troen.

Læs. **Gal. 5, 13-26 Rom. 7, 14 -25**. Disse steder siger en masse om dette, og afviser på enhver måde at en kristen skulle være uden synd. Påstår man at en kristen er uden synd, må man i så tilfælde regne Palus som en ikke-kristen, da han selv i disse passager nævner at han gang på gang på se at han stadig er en synder.

Gal. 5, 17-18 ”*For kødets lyst står Ånden imod, og Ånden står kødet imod. De to ligger i strid med hinanden, så I ikke kan gøre, hvad I vil. Men drives I af Ånden, er I ikke under loven.*”

Rom 7, 24-25 ”*Jeg elendige menneske! Hvem skal fri mig fra dette dødsens legeme? Men Gud ske tak ved Jesus Kristus, vor Herre! Med mit sind tjener jeg da Guds lov, men med kødet syndens lov.*”

7 Den kristne frihed

Rom. 5 Handler om den kristne frihed.

Rom.5,1: ”*Da vi nu er blevet gjort retfærdige af tro, har vi fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus.*”

Luther:

”*Når et hjerte hører om Kristus på den måde, så mærker det en ægte glæde, modtager trøst og bliver mildt stemt mod Kristus, så det får kærlighed til ham.*

Så langt kan det aldrig komme ved love eller gerninger. Hvem kan skade eller skræmme et sådant hjerte?

Kommer synd og død over det, så tror det, at Kristi retfærdighed er dets egen og at synden ikke

længere er dets egen, men tilhører Kristus.

Så må synden forsvinde for Kristi fromhed ved troen, som vi før hørte. Hjertet lærer med apostelen at byde synd og død trods og sige:

1 Kor 15, 55-57 ”*Død, hvor er din sejr? Død, hvor er din brod? Dødens brod er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!*”

8 Sakrementerne

Sakre betyder hellig.

Mente betyder hukommelse, altså det at huske.

Sakremente betyder altså helligt minde, eller hukommelse - helligpåmindelse.

I den evangelisk-lutherske kirke regner vi dåben og nadveren for sakrementer.

8.1 Dåben

I dåben optages vi i den kristne kirke.

Vi bliver Guds børn, Gud siger ”ja” til os, det er ikke os der handler i dåben, men udelukkende Gud.

For at blive frelst tror vi på at man må døbes og tro.

Vi døber vores børn af netop den grund, når de er døbt, mangler der kun troen.

Vi tror endvidere at vi modtager den hellige ånd i dåben. Sammen med helligånden modtager vi troen.

8.2 Nadveren

I nadveren tror vi at brødet og vinen bliver til Jesu legeme og blod, dog i skikkelse af brød og vin.

Nadveren bruges til at minde os om Jesu korsdød, og dermed om nåden. Men nadveren er ikke bare et mindemåltid, her rækkes nåden os, her rækkes retfærdiggørelsen til os.

9 Bøn

Luk 18:1-8 ; Luk 11,5-13 ; Rom. 12,12 ; 1 Thess 5,17 ; Jer 29,12-13 ; Matt. 26,41 ; Jak. 5, 13
Disse steder er bare et udpluk fra biblen hvor vigtigheden af bøn nævnes, der er mange flere...

9.1 Hvorfor bede?

Hvorfor skal vi overhovedet bede?

Luk.18, 1: ”Han fortalte dem en lignelse om, at de altid skulle bede og ikke blive trætte.”

- Jesus byder os det!
- For at have et forhold til Gud må vi tale med Ham.
- Det er opbyggende.
- Det virker også godt indadtil, sådan rent psykologisk

9.2 Nytter det at bede?

1.Mos. 18 Abraham og Lot, hvor Abraham beder Gud om at skåne Lot.

Denne beretning fortæller meget om at det nytter at bede, tænk sig at den almægtig rent faktisk lytter til dig.

Der er mange der her fuldstændig har mistet troen, for det er et paradoks, at vi er lovet at vi må bede og er blevet påbudt at vi skal det.

Vi er endvidere blevet lovet at vi får hvad vi beder om i Jesu navn.

Men hvorfor fik jeg så ikke det jeg bad om.

Der er skrevet man ge bøger om dette – bl.a. ”Gud, hvorfor sover du” og ”Jamen bad jeg da for lidt?” begge af Leif Andersen.

Jeg vil blot nævne at et paradoks er: ”Tilsyneladende urimelig påstand, der formelt set er selvmodsigende, men i virkeligheden rummer en overset sandhed” ifølge Politikens nudansk ordbog.

10 Forudbestemmelse

Dette emne er ikke helt centralt som de andre emner i dette skrift. Men emnet har anfægtet så mange, og bragt så mange i tvivl om deres egen frelse, at det er vigtigt at få også dette på plads.

1.Tim. 2, 4, her står der at Gud vil at alle mennesker skal frelses. Dette er det overordnede udgangspunkt for et luthersk syn på forudbestemmelse. Nemlig Guds frelsesvilje.

Læser man de skriftsteder jeg har citeret i dette skrift, er det let at se at Gud virkelig ønsker at alle mennesker skal frelses, og at Han har gjort alt parat.

Det er svært at få ind i denne sammenhæng at Gud samtidig med dette kan forudbestemme nogen til fortabelse, for ikke at sige absurd.

I den trælbandne vilje siger Luther: "*Gud vil, at alle mennesker skal frelses, så sandt han kommer til alle med sit frelsende ord, og når det slår fejl, ligger skylden hos menneskets vilje, som ikke giver ham adgang, sådan som det hedder i Matt. 22,37: 'Hvor ofte har jeg ikke villet samle dine børn, men I ville ikke.'*"

Calvinister opererer med et begreb der kaldes uimodståelig forudbestemmelse (både til frelse og fortabelse), dette begreb tror vi ikke på som lutheranere.

10.1 Forudbestemmelse til frelse

Fra Melancthons ”Locien”: ”Forståelsesnøglen er den nøje overensstemmelse mellem

retfærdiggørelse og udvælgelse. Da Guds retfærdiggørelse af mennesker jo er virkeliggørelsen her i tiden af den frelsesplan, som han har bestemt fra evighed af og da Gud ikke har besluttet ét i evighed, for at udføre noget andet i tiden så må retfærdiggørelsen og udvælgelsen svare fuldstændigt til hinanden som en plan og dens udførelse gør. På samme måde som vi retfærdiggøres alene på grund af Guds barmhjertighed og Kristi fortjeneste grebet i tro, på samme måde er vi udvalgt fra evighed af. Skønt Kristus ganske vist først her i tiden har udført sit frelsesværk og mennesker først her i tiden i troen griber dette, så indgår ikke desto mindre begge dele i Guds udvælgelse fra evighed af.”

10.2 Forudbestemmelse til fortabelse

Det er vigtigt at vi som Lutherske kristne ikke tror at Gud har forudbestemt nogen til fortabelse. Ønsker et menneske ikke at tage imod Guds gave, står det os frit for at sige nej tak.

11 Hvad der ikke er centralt

1.Kor. 13, 29-31 ”**v29** Kan alle være apostle? Eller profeter? Eller lærere? Kan alle gøre mægtige gerninger? **v30** Har alle nådegaver til at helbrede? Kan alle tale i tunger? Kan alle tolke tungetale? **v31** Men stræb efter de største nådegaver!”

Mange karismatiske kirker sætter det at tale i tunger helt centralt for at bevise om du er en kristen, der er dog her meget tydeligt at ikke alle kristne taler i tunger.

12 Gode bøger

C.O. Rosenius: "Vejledning til fred".

Olav Valen-Sendstad:

"Ordet som aldrig kan dø"

"Retfærdiggjort af tro"

"Ordet og troen".

Carsten Hjorth Pedersen: "Fri I Kristus".

Leif Andersen:

"Gud, hvorfor sover du"

"Jamen bad jeg da for lidt?"

Aksel Valen-Sendstad: "Guds ånd og menneskets ånd" (Jow den er god nok det er Olav Valen-sendstads søn)

Godt website med mange af Luthers bøger på dansk:

<http://www.lutherdansk.dk/>

Biblen på internettet:

<http://www.biblen.dk/>